

महाराष्ट्र शासन,
सामर्थ्य प्रशासन विभाग,
शासन परिपत्रक, क्र. मा-एस.आर.डी-१०८४/१३८४/के. मं. ५२/१६-३,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक ३० जून, १९८४.

- वाचा :- १) शासन निर्णय, सामर्थ्य प्रशासन विभाग, क्र. मा-एस.आर.डी-१०७१/
८४५४-डी, दिनांक २९/३/१९७२.
२) शासन परिपत्रक, सामर्थ्य प्रशासन विभाग, क्र. मा-एस.आर.डी-१०७९/
८८/१६-३, दिनांक २७/४/१९७९.

परिचय

समाप्तीत आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकालीन व्यक्तींना शासन सेवेमध्ये त्याचप्रमाणे
शासकीय स्वरूपाचे वाणिज्यिक कंपनी मालमते, उपक्रम, औद्योगिक संस्था, सहकारी संस्था
जिथे प्रकृता, मद्यकरप्राप्ती, संपत्तीमधील ८० टक्के किंवा पदे आरक्षित ठेवण्याबाबतचे
आदेश वट उद्देश्य ठेवण्या प्रत्येकासाठी निर्धारित केलेले आहेत.

२. जिल्ह्यात काही तहसिलदारांनी मुंबई अथवा अन्य शासनामध्ये आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल
घटकालीन व्यक्तींना तहसिलदारांनी पदे आरक्षित ठेवण्याविषयक वाणिज्य क्र. मा-२१८०/
८३ पत्रात केली ठेवली. या वाणिज्यात अथवा अन्य शासनामध्ये असे म्हटले जाते
की, आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकालीन तहसिलदारांनी ४८ टक्के पदे रक्षित ठेवण्याला कायद्याला
कोणताही आधार मिळू शकत नाही. असे शासनाच्या निष्पत्तीत पुढे असेही म्हटले जाते
की, अनुसूचित जाती (चर्चातित नववर्गवाचक) अनुसूचित समाज, भटक्या व विस्कृत
जाती-जमाति व इतर मानसवर्गीय यांना लागू पदेव आवाण कायदेनीयदृष्ट्या समर्थनीय
आहे.

३. शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकालीन व्यक्तींना जास्तीत
कमीत वेळ-या ८० टक्के किंवा पदेमध्ये मानसवर्गीयसाठी ३४ टक्के रक्षित पदे व
वर्ग ३ व वर्ग ४ मधील इतर विविध गटासाठी खालील पदे जाती विवरण केल्याप्रमाणे
समाहित आहेत.

21

મટ	વર્ગ ૧.	વર્ગ ૨.	વર્ગ ૩.	વર્ગ ૪.
૧. માનસવર્ગીય (અસુચિત જાતિ/ અસુચિત ગમતિ/ વિસ્મૃત જાતિ/અરબવા ગમતિ સ હાટ માનસવર્ગીય)	૩૪૫	૩૪૫	૩૪૫	૩૪૫
૨. પ્રકલ્પગત	-	-	૫૫	૫૫
૩. માજી સેલિક	-	-	૧૫	૧૫
૪. અંગે બ્યારી	-	-	૩૫	૩૫
૫. ગ્રાંથિકદુષ્ટવા દુષ્ટ દાટક.	૪૬	૪૬	૨૩	૨૩
વકુળ રક્ષીવ પદે	૮૦	૮૦	૮૦	૮૦

૪. અંગે અવાલયદયા ત્રિકાલવિકલ સર્વેશ અવાલયવામલે અલી કરણસંબંધી કાર્યવાહી કરવાતા થેત ગહે. અરબવા, ગ્રાંથિકદુષ્ટવા દુષ્ટ દાટકાંતીત બ્યારીસહી ગારકીત કરાવયદયા વર્ગ ૧ વર્ગ ૨ મળીત ૪૬ દાટકે ગ્રાંથ વર્ગ ૩ વર્ગ ૪ મળીત ૨૩ દાટકે રક્ષીવ પદાંતવાત આલીત્રમામે કાર્યવાહી કરાવી એ અંગેના દેખાતા થેત ગહેત.

૫. ક્રાંતયીત વિમાન ગ્રાંથ ક્રાંતયીત કિાગદવા પ્રમાસકીવ ત્રિકાંલઆલીત વિવિધ કિાગ પ્રમાસ ત્રેવ માસકીવ ડપકમ/મહાકેક, ઓર્થોગ્રાફીકાંદયા, સકારી સંદ્યા, અલ્લા પશ્ચિદા, મહાસમયપત્રિકા યદેવા કાર્યોલયોમલે ગ્રાંથિકદુષ્ટવા દુષ્ટ દાટકાંતી (૪૬ & કિંવા ૨૩ &) રક્ષીત દેખવાતા ગ્રાંથી પદે કરવાલી કાર્યવાહી પુઢીત અંગેનાપર્યંત તાંદીવર દાટકાંતી યાલી. ત્યાવપ્રમામે મહારદ્દ લેખકેવા ગ્રાંથોગાઢે ૧૯૮૪ મળીત વિવિધ પર્યાંતી માગપીપ્પા પ્રકલિતિા ગ્રાંથિકદુષ્ટવા દુષ્ટ દાટકાંતીત બ્યારીસહી રક્ષીવ અસેતવા પદાંતિર ગરતી કરવાવાવતલી કાર્યવાહી પુઢીત અંગેના દેખાતા તાંદીવર દાટકાંતી યાલી.

૬. ક્રાંતયીત કિાગ વ કિાગ પ્રમાસ યાંતી ચરીત અંગેનાપ્રમામે તરકાક કાર્યવાહી

करावी. त्याचप्रमाणे केंद्राधीन विभागांची त्यांच्या प्रशासकीय निकषांनुसारही संबंधित
शासकीय उपक्रम, मसाले, औद्योगिक संस्था, सहकारी संस्था व महानगरपालिका
इत्यादींना ह्यासंबंधी आवश्यक त्या सुचना देण्यात.

महाराष्ट्रचे राज्यपाल यांच्या अदेशानुसार व माहिती,

मुकुन्द स. गो. का. (मुकुन्द स. गो. का.)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

राज्यपाल यांचे सचिव,

मुख्य सचिव सचिव,

सर्व केंद्रीय विभागांची सचिव,

सर्व राज्यकेंद्रीय विभागांची सचिव,

सचिव महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई (फा. १)

प्रत्येक उप विभागात (सु. शा. शा. शा.) मुंबई (फा. १)

प्रत्येक उप विभागात (उत्तीत शा. शा. शा.) मुंबई (फा. १)

प्रत्येक तेलकट्यात व उपतेलात यांचे कार्यलय, मुंबई (फा. १)

सचिव महाराष्ट्र तेलकट्यात आयोग, मुंबई

सर्व केंद्राधीन विभागात

सर्व विभागाधीन

सर्व विभागाधीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी

सर्व महानगरपालिकात

सर्व महानगरपालिकात मुख्य अधिकारी,

संचालक सेवामंडळ मुंबई,

केंद्राधीन विभागांच्या प्रशासकीय निकषांनुसार सर्व विभाग प्रमुख

सर्व शासकीय उपक्रम व मसाले

सर्व केंद्राधीन विभाग,

सामान्य प्रशासन विभाग/कार्यलय क्र. १३, १३-३/१४/१४-३/१८-४.